

Issued Every
Thursday
for the Yugoslavs
in Wisconsin

Tedenska priloga
za Slovence v
Wisconsinu

OBSZOR

THE WISCONSIN YUGOSLAV OBSERVER — AFFILIATED WITH THE "AMERICAN HOME" DAILY

Address
All Communications
to
OBSZOR PUBLISHING
COMPANY
Marica R. Stant,
Publisher
639 So. 5th St.
Milwaukee 4, Wis.
Tel. Mitchell 5-4575

Sem in tja po Milwaukee

Preteklo soboto je umrl 43 let stari Henry Geiser, s 4757 N. 50th St. Zapustil je ženo Bernice, tri hčerke in sina. Pogreb je bil v torek, 17. oktobra, iz Jelenčevega pogreb. zavoda na pokopališče Sv. križa.

Dne 11. oktobra je umrl 76 let stari Anton Skerbish s 3651 E. Barnard Ave. (Cudahy). Zapušča soprogo Zofijo (roj. Klanchar), hčer Mrs. Frances Dettlaff, sinove Georgea (v Los Angeles, Calif.), Johna in Antona (v Milwaukee), sestro Mrs. Mary Garsnik (v Indianapolis, Ind.) in več drugih sorodnikov. Pogreb se je vršil iz N-ro Funeral Home, Cudahy, v cerkev sv. Janeza Evangelista (Milwaukee), nato na Holy Sepulcher pokopališče v South Milwaukee. Bil je član Moose Lodge 1251 in železničarske unije "Carmen" št. 235.

V slovenski cerkvi Matere božje na West Allisu bo v ponedeljek 23. t. m. ob pol osmih zvečer sv. birmo. Ker pričakuje veliko udeležbo, bo birmanje v zgornjih prostorih novega cerkvenega avditorija ali "gym". Dvorana, kjer bo birmo je dovolj prostorna in velika za vse, ki se želijo udeležiti pomembnega dne.

Gospoda duhovnika in odbor cerkve sv. Janeza Evangelista opozarjajo na kratek čas, ki še preostaja do letnega farnega bazarja. Samo še dobre tri tedne je časa! Ali ste že kaj storili za gmotno zboljšanje cerkve? Ali ste poslali knjigice že razpečali? Ste že kaj ukrenili glede "parcelne" pošte za bazar? Ste že kaj pomagali k napolnitvi velikega zaboja pri vhodu v cerkveno vežo? Dobro mamice, drage ženske in ljuba dekleta — saj boste tudi ve kaj "nastrikale, sešile ali napekle" za bazar, kajne! Vsi — prav vsi — dajte in pomagajte!! Se vam že naprej zahvaljujemo za vsako pomoč!

Društvo Triglav prav vljudno vabi slovensko javnost na igr "Namišljeni bolnik" v nedeljo, 29. oktobra, ob treh popoldne v farni dvorani sv. Janeza Evangelista. Naslednje je kratek opis igre: Igra je delo francoskega pisatelja Moliere-a (1622-1673). Njegovi številni spisi so prevedeni v vse svetovne jezike ter že blizu 300 let prihajajo na svetovne odre. Igra "Namišljeni bolnik" je tridejanska komedija, klasična, razveseljiva in polna smeha. Norčuje se iz takratnega načina zdravljenja in tedanjih zdravnikov. Tedanji način zdravljenja je bil v resnici zelo sumljiv in neverjeten zdravemu razumu. Ker tedaj zdravniki niso vedeli veliko o izvori

raznih bolezni, so navadno predpisovali razna zelišča, o katerih sami niso vedeli ali so bila varna ali strupena in tako so večkrat pomagali bolniku v pretrani grob namesto k zdravju.

"Namišljeni bolnik" Argan (Jakob Beznik) je glavni igralec. Prepričan je, da je največji revež in hudo bolan človek in kot takšen pričakuje in zahteva

IVAN PREGELJ:

Bogovec Jernej

3. Bogovec je omahnil truden iz cerkve v mrak. Wassermannov Erazem se je utrgal za njim. Topa bridkost in težka trudnost je vezala bogovca misli in telo. Obšel je cerkev mimo katoliške šole, mimo grobov in hiše brskega barona Nikolaja, ki je bil njegov kolator in zaščitnik, in je stal v ozki ulici med tesnimi stanovanji, kjer so gospodinje druga drugi videle v lonec in posteljo. Prepričan je bil, da je poln vso to ulico, vonji siromašnih ognjišč so plali na ozko gaz kakor potoki nečedne vode ob naliivu. Mrčes se je sprehaljal iz vrat v vrata. Od kar se je bila vera pomešala, je zrastle strašno in ljudem. Psovali so se iz okna v okno, kleli, sovražili. Predikant je vedel in je stotič znova trpel:

"Kaj si mi prepustil, Gašpar Rakovec, prvi orožnik besede čiste v Kranju? Lajave pse in lajno. Nikoli nista imela slabše srenje prasec Mercina in norški Steinmetz."

Iz žalosti je poslušnil. Nekje iz teme je prosilo na ulico: "Očca, Sin, Duh, nebeški kralj! Tvoje ime sveti se, čez nas da boš sam kraljeval, Tvoja volja izidi se..."

"Moji so in molijo," je bolno čustvoval bogovec in se mu je hotelo zdeti, da glas pozna. Šel je mimo in je videl: "Gospod Bog! Saj je res ona molila, naša stara Tereza, ki je s strašnega stregla moji rajni pridruži v otročjih krčih."

Obrnil se je, da bi se vrnil, a je dvomil:

"Tereza ni. Čez devetdeset let bi jej bilo. Kako bi se znala peti!"

Spomin na rajno ženo, ki je bogovcu ugasnil v zvoneh, se je vzbudil znova. Strašna bolest po davni ga je obšla. Vzdihtil je: "Agnes, du mein viellieb weylant Gemahel!"

Stopil je gnan od hrepene nja hitreje in prišel na trg pred špitalsko cerkvijo in se obrnil mimo krčme na levo v ulico, kjer mu je stala hiša. Iz krčme je udarjala pesem, ki jo je poznal:

postrežbo vseh ljudi njegove okolice. V resnici je Argan zelo omejen samogoltnost, zabiti in pravo budalo... Argan ima brata in služkinjo Toinette (ga. Izbela Kraljeva), ki pa spletkarita kako bosta Argonu... (ne, je že dosti, pridite, glejte, poslušajte in se pošteno nasmejite še dolgo po komediji). Na svidenje, v nedeljo 29. oktobra!

"O Kutt", du viel schnodes Kleydt, Ein grosser Schalk der dich antreitet..."

"Moji so," je mislil mimo svoje poti in svojega hrepene nja bogovec, "moji, učitelj Dachs, Mernhardt, Stockzahnndt in Schlagen." Kakor veselje mu je hotelo vzrasti v srcu. Pa je videl ob vratih človeka, ki je bruhal in se je vzbudilo zopet zoprt v njem: "Tvoj erbič sem, Gašper Rakovec. Lajave pse imam in lajno!"

Nad strehami je vzšel mesec. Bogovec je stal pred svojo hišo. V bledem odsevu neba je živel troje oken. Bila so mrzla. Hiša je bila mrtva. Prevzet od bolnega ganotja je predikant obstal. Oko mu je obviselo v praznini vrh vrat, odkoder so bili izbili njegov imenski kamen. Ko je moral iz mesta, je bil potegnil kljuko iz vrat in jo nosil verno s seboj. Zdal jo je otipal, izvlekel in potisnil v ključavnico. Odprl je v zatohlo in plesnivo vežo. Zalostna golazen se je razpršila po prostoru. V somraku iz noči in mesečine je šel in odprl v sobo na desni. Tu je v svojih srečnejših dneh bral in pisal. Osušen tintnik je še visel na žebnju ob oknu. Krpa papirja je bledela na podu. Predikant ni vstopil.

Zaprli je vrata in šel naprej; dotikal je do lestve v gornji prostor. Vzpel se je kvišku. Bil je v sobi svoje prve poročne sreče. Mesec je polnil sobo in se lil po tleh prav do tam, kjer je nekoč stala zakonska postelja. Še je bila vidna lisa, do koder je segalo ležišče; nad liso je bil žebelj. Na žebnju je še visel suh cvetni vršček, davni in zadnji njegov krizamnik, kakor ga je previsoko pripela botra možu in ženi. Predikant je pobožno in hlastno snel vejico in si jo pritiskal na ustnice.

"Agnes, du mein viellieb weylant Gemahel!"

(Dalje prihodnjič)

Poskus presaditve arterije

Skupina medicinskih znatstvenikov v Lyonu poskusno presaja krvne žile s končnim ciljem zdraviti ali preprečevati krvno trombozo. Prof. Arnulf je izjavil, da so v minulih treh letih uspešno operirali 86 psov.

Če bodo poskusi pokazali, da je kaj takega mogoče tudi pri ljudeh, bodo blokirane dele arterije nadomeščali z zdravilo odvodnico, presajeno s kakega drugega organizma.

Carst Memorials

Kraška kamnoseška obrt
15425 Waterloo Rd. IV 1-2237
EDINA SLOVENSKA IZDELOVALNICA NAGROBNIH SPOMENIKOV

P. Odilo, O.F.M.:

Na Tahitskih otokih

II.

Usta se nikdar ne zapro, četudi so ustnice polne, ker se Polinežan kar naprej smeje v nekem bogatem in toplem nasmehu, česar ne moreš dobiti in najti pri ljudeh mrzlega podnebnja. Ker uživajo zdravo, po večini rastlinsko hrano, si dolgo ohranijo lepe bele zobe. Kratko: Polinežani so lepi, prijetni ljudje kot so lepi njihovi otoki. V glavnem mestu Papeete je zaposlenih mnogo mladih ljudi, ker je tu veliko pristanišče in ladje pripeljejo na tisoče potnikov-turistov, tu so glavne trgovine, hoteli, letališče, državni uradi in potniške agencije. Po evropskem načinu imajo vsi delavci in uslužbenci opoldne dve, tri ure prosto. In takrat opoldne se mora postaviti tujec, ki zna opazovati, na glavno ulico in bo deležen najlepšega prizora, kar si ga je mogoče misliti: Same mlade ljudi — fante in dekleta. Vse hiti domov. Eni peš, da se kar kadi za njimi, največ na kolesih (biklikli) precej jih je na motorjih — vsak motor pelje navadno dva človeka. Vse se smeje in kaže bele zobe. Mnogi pojejo, pa ker se njihov jezik sestoji iz samih samoglasnikov A I O E U, imajo usta vedno odprta. V govorici nimajo nikdar dveh samoglasnikov skupaj, večkrat pa dva samoglasnika skupaj, ki pa se morata oba jasno izgovoriti. Te dni sem mislil, kako bi se ti ljudje naučili izgovarjati našo pesem: "Škrjanček poje, žvrgoli!" Ali, kako bi zgovorili besede: vrt, krt, smrt, strti. Strli bi si jezike in polomili. Zelo smešno je bilo: Prišli so fantje in dekleta z otoka na ladjo in nam prekrasno zapeli nekaj pesmi. Potem jih je pa pevovodja v šoli — bili so študentje — naučil neko mrmrajočo pesem. Pevec so imeli zaprta usta in so samo mrmrali, seveda štiriglasno. Slišalo se je prekrasno kot najbolj precizno ugašene gosli. Toda, ko so pesem končali, so se peveci sami tako norčavo in odkrito smejali, da se je nas vseh prijetna nalezljiva bolezen smeja in smejanja ni bilo konca. Fantje in dekleta so po koncertu pripovedovali, da je ni na svetu bolj neumne stvari kot peti z zaprtimi ustmi, da se ne moreš smejati. Toda dirigenti so muhasti in včasih res malo zmešani ljudje!

Prebivalci Tahitskih otokov so Polinežani, vladajo pa jih Francozi že nad sto let. Šole so vse francoske, toda domačini niso odstopili za pičico od svojih starih narodnih navad. In to je ravno, kar tujce vleče na otoke: Pesem Polinežanov in njihovi narodni plesi in narodne noše.

Svojčas so ti domačini imeli svoje vladarje. Zadnja Polineška kraljica je bila Pomare IV. Izdala je proglas na svoje ljudi, naj se pomirijo, vdajo, če hočejo še živeti. Povedala je, da je prosila francoskega kralja, naj vzame Tahitske otoke pod svoj protektorat ali varstvo.

Francoski admiral je od kraljice zahteval podpis v 24 urah, sicer bodo začele francoske čete streljati na glavno mesto Papeete.

Kraljica je bila že obkoljena, ležala pa je v postelji ravno po porodu prestolonaslednika. Globoko je zavzdihnila, vzela v tre-

sočo roko pero in je listino podpisala. Potem se je obrnila k svojemmu spečemu sinčku in povedala pretresljive in tragične besede: "Otrok moj, moj sin!"

Odpisala sem, prekrizala ter prečrtala tvoje rojstne in dedne pravice. Tvoja mati je bila prisiljena, da je to storila, da veš!" Domače ljudstvo je silno pošteno: ključev od hiše še danes ne pozna. Stanovanje ni nikdar zaklenjeno. Odnese noben ni česar, pač pa rad vsak kaj prinese, ki pride k hiši. Življenje imajo silno preprosto in malo zahtev. Denar skoraj sovražijo. Pravijo, da jih samo kviri, pa da je bilo takrat najlepše, ko denarja sploh ni bilo. In res, nikjer nismo videli, da bi ti ljudje kdaj zahtevali denar: pojejo, plešejo res umetne narodne plesse, pa če bi jih kdo vprašal, koliko vse to stane, bi ti hudo zamerili. Morda bi celo nehali peti!

Ali so na teh otokih sami domačini? Sešasoma, morda tisti čas ni tako daleč, teh dobrih domačinov na otokih ne bo več. Kapetan Cook je bil prepričan, da je bilo leta 1769 na otokih kakih 240.000 domačinov. Po dobrih 90 letih se je to število skrčilo obupno nizko — na 7.469. Toliko domačinov so našli leta 1869.

V tem stoletju se je to število znatno dvignilo — gotovo radi modernih zdravstvenih razmer. Prej so med domačini razsajale razne bolezni. Gobava bolezen je še zdaj na otokih. Imajo za to posebno kolonijo. Sicer pa je ta bolezen zdaj pod kontrolo in se ne širi več. Naselbino gobavcev sem obiskal. Kakih 80

jih je že z vseh otokov.

Zgodilo pa se bo kmalu nekaj drugega: Preplavili bodo domačine na Tahitskih otokih Kitajci. Uradne številke dajo glede tega sledeče podatke: Leta 1900 je bilo na otokih 11.000 domačinov in 1.000 Kitajcev. Leta 1950 pa je bilo 22.000 domačinov in 7.000 Kitajcev. Torej v 50 letih so se domačini podvojili, Kitajci pa so se podvojili. Tako precej posredmerili. Če bo šlo tako naprej, bo leta 2000 že precej več Kitajcev kot Polinežanov na otokih. Splošno mnenje je, da bodo Tahiti kmalu popolnoma kitajski. Zdal je na otokih okrog 70.000 vseh prebivalcev.

Kitajci so bili naseljeni na otokih, da bi delali nove nasade, torej za farmarje. Prišli so na Tahiti pred 80 leti. Zdal skoraj nobeden Kitajec ne dela več na farmah, razen pri pridelovanju riža in zelenjave. Kitajci so prevzeli skoraj vso trgovino na otokih. V trgovinah dobiš torej samo Kitajce, skoraj izključno. So zelo prijazni, prijetni in snažni ljudje. Ker so tako majhni, so tudi prikupni, ker dragocene stvari pridejo v malih zabojih. Vse trgovine pa so take, da dobiš v njih vse, kar hočeš, torej trgovine z mešanim blagom — General stores. Tako nekako, kakor je na Willardu, Wis., pri Mary Lesar, ki ima lepo vpeljavno trgovino z mešanim blagom.

MALI OGLASI

Stanovanje oddaja

Štiri neopremljene sobe, spodaj, oddajo na 7502 Donald Ave. Kličite EX 1-8562. —(204)

Stanovanje se odda

Pet neopremljenih sob se odda na 1111 E. 76 St. telefon HE 1-1627. —(203)

Naprodaj

Avtomatični plinski grelec za 5 sob "Thompson Automatic" kakor nov na 1055 Addison Rd., Mrs. Moore, ali kličite 361-6874. (201)

Sobe se odda

Oddajo se 4 sobe, kopalnica in klet za \$45.00. Na ogled od 9 zj. do 6 zvečer na 1001 E. 66 Place. —(201)

Pokojni škof Rožman mi je nekoč pravil: "Rad pridem na Willard, ker je vse tako lepo domače. Pa tudi, če hočem kaj kupiti, storim to najlaže na Willardu. Samo preko travnika grem od župnišča in sem v trgovini Mary Lesarjeve in tam si zberem, kar hočem. Pred Lesarjevo trgovino se lahko vse celvelandske skrijejo." Tako pričanje je imel pokojni škof Rožman. Seveda na Willard je hodil škof prva leta svojega bivanja v Ameriki, ko sem jaz go-ri "duše pasel", Clevelanda ni poznal, treba se je bilo peljati daleč do trgovine, jezik mu je delal težave; z Lesarjevo Mary pa se je lepo po slovensko pogovoril, kot bi prišel v Ribnico. Pa tudi prijaznost in postrežljivost Lesarjeve trgovke je splošno znana. Gotovo pa si je Mary štela tudi v čast, da je imela ljubljanskega škofa za svojega odjemalca.

(Dalje prihodnjič)

MALI OGLASI

Za dohodek

Enodružinska hiša blizu Eaton Axle, 5-sobno stanovanje na prvem, in \$175 mesečno za 2 sobi zgoraj, 1-sobna hišica, 3 garaže. \$13.900.

UL 1-7748 RAUCH 541-2154 (202)

Stanovanje se odda

Štiri neopremljene sobe in kopalnica se oddajo odraslim na 7417 Lockyear Ave. (202)

Naprodaj

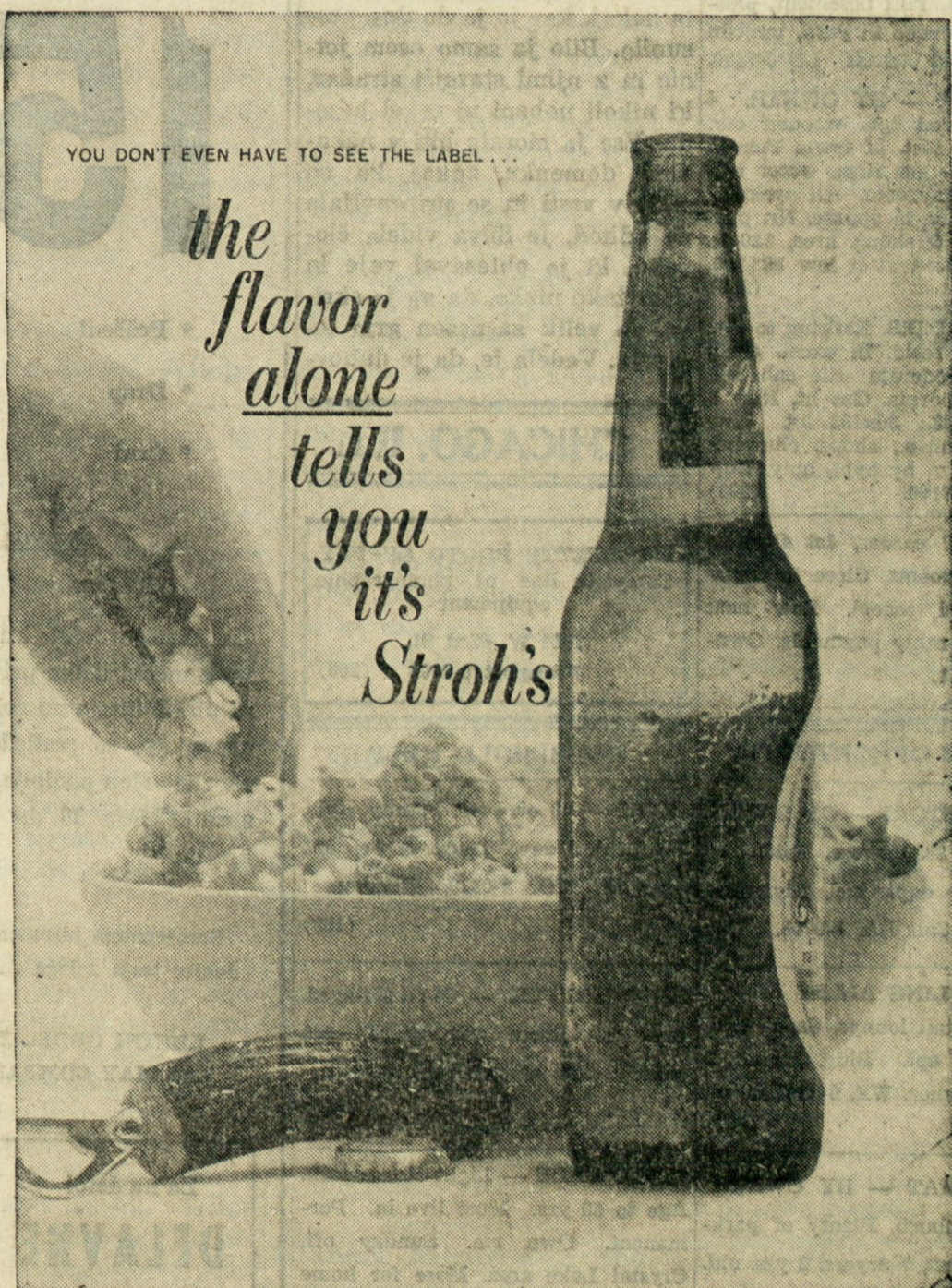
Nova italijanska harmonika (klavirška, 120 basov, 7 registrov) nove slovenske gramofonske plošče ter nekaj stanovanjske opreme. Vprašajte na 1180 E. 61 St. zadaj, zgoraj. —(202)

Lot naprodaj

Lot 60x122, E. 241 južno od Lake Shore Blvd. Vse udobnosti, blizu transportacije. Kličite Mr. Derdich RE 1-7237.

Sobe se odda

5 sob, opremljene ali neopremljene, se odda na 993 Addison Rd. Kličite AN 1-1070. (205)

Ljudje nam večkrat pripovedujejo, da je Stroh's edino ameriško pivo, katerega prepoznajo že pri prvem požirku. Zakaj? Zato, ker nobeno drugo ameriško pivo ne tekne kot Stroh's, ker nobeno drugo ameriško pivo ni varjeno kot Stroh's... varjeno z ognjem pri 2000°. Zahtevajte Stroh's... edino ameriško z ognjem varjeno pivo!

Ugajalo vam bo

Stroh's
...boljše!

THE STROH BREWERY CO., DETROIT 26, MICH.

it's EASY

TO DO SOMETHING,
BUY SOMETHING,
SELL SOMETHING,
FIX SOMETHING...

Find It Fast
In The
Yellow Pages

WISCONSIN TELEPHONE COMPANY

Karel Mauser:

LJUDJE POD BIČEM

III. del.

Tega se je bala, ker je poznala Blaža. In čeprav je vselej z ostro bolečino ob Nataši mislila na Razpeta, se ji je zdaj smilila. Nekoč jo bo Blaž pustil pasti in bo šel mimo nje. Če se ponavljajo napadi, kakor jih je imela v Dobropoljah, bo Blaž odnehal. Razpet je bil ob vsej svoji surovosti globlji.

Tako je pričakala prvo obletnico svoje aretacije. Strašno težko se je bilo navaditi na to obrzdanje življenje, toda navadila se ga je vendarle. Toliko se je spremenilo v enem letu. Komaj si more misliti. Ostanje še eno leto. Življenje bo ostalo monotono, skoraj vsega že vidi naprej. Prav kakor njena vojaška suknja povezana s srobotovito vitico. Vendarle bo minilo. Odšla bo skozi vrata, dobila bo odpustnico in vlak jo bo nosil nazaj. V Ljubljani se ne bo niti ustavila, toda v Podnartu se morda že srečata. Zaprta bosta srečo v bajtico. Kaj bo po tisti sreči, o tem ni hotela misliti.

Krivda, ki jo je nosila ob Blažu in jo je Viktor tako ostro obsodil, se ni več oglasila. Umrla je v njej, usahnila kakor da jo je trpljenje zaoralo globoko spod. Ves ta del pre-

CHICAGO, ILL.

REAL ESTATE FOR SALE

WORTH—Owner transf. 3 bdrm. contemp. Wood & beam ceilings. Elec. kit. Forced air ht. Lots of closets. Storage. Econ. to heat. 105x135 ft. oak shaded lot. Nr. everything. GL, 8-2255. (202)

MUNDELEIN Santa Maria Del Popolo—3 bedroom ranch home. 6 yrs. old, 1½ blocks from parochial and public schools. Full basement, plastered walls, fenced in yard, built-in bunk beds. Lot 60x150. LO 6-7430.

VILLA PARK — BY OWNER. 4 bdrm. home on lge. wooded cor. lot. In finest sect. of town. Fenced back yd. New gas furn. water htr. Dry bsmt. Playroom. All weather porch. Must see to apprec. Nr. pub. & par. schls. & shopp. area. 320 E. Highland. Priced at a low \$22,500. TE. 2-5648. (202)

BY OWNER, D.D.S. Retiring to Fla. 5 rm. frame resid. in excel. cond. Lge. rms. Moderate tile cab. kit. Tile bath. 2 bdrms. Gas ht. New 2 car gar. 20x22. 30x183 lot. Low taxes. Nr. transp., shops, churches & schls. Shown by appt. only. Low \$20's. FO. 9-7169. (203)

APARTMENT corner, 1st floor, 4 rooms, 2 bedrooms. Close to transportation and school. Low heat cost. Low monthly payments. Owner. LI 4-7751.

BUSINESS OPPORTUNITY

CLEANING STORE — BY OWNER South Side. \$300 gross. Estab. 30 yrs. Stock & eqpt. incl. Liv. qtrs. Lvng. state. Call RA. 3-9708.

BOWLING ALLEY

4 lanes, cocktail lounge, dance hall, large 5 rm. apt. Bldg. included. Must sell. Owner. WE. 5-3566 morn. or eves. (202)

LAUNDROMAT — BY OWNER

Northwest suburb. Plenty of parking. 20 washers, 7 dryers. 2 yrs. old. Make offer. PArk 4-9154. (202)

Modern Complete Certified Food Mart. Est. 13 yrs. S.W. side. Exc. loc. Will sell with or without bldg. 50x60. Doing over \$200,000 yrly. Retiring. KE. 8-3032 anytime. Also complete food mart in Wis. (202)

teklosti se ji je zdel očičen, spokojen in dognan. Nič več nima terjati od nje. Tega se je zavedala.

Življenje je dobivalo docela drug pomen. Sicer ga je bolj samo slutila, toda že slutnja sama je bila dovolj sladka, da jo je spravljala v drhtenje. Zda, ko je preteklost mimo, ko je s trpljenjem, ki je postregalo z nje vse meso in pustilo samo kosti in kite, kakor z ognjem izžgala vsa boleča mesta, ostaja samo še eno, tisto zadnje, najlepše in najtišje. Biti z njim. Potegniti zastorečke čez majhna okna Korenove bajte, obrniti ključ v vratih in upihnuti luč. Z zadnjim žuborenjem bo odtekla vsa umazanost, ki jo je preteklost nabruhalo vanjo in v novo, oprano strugo bo stekla sedanost, z upanjem na zelenih valovih.

Imela bosta otrčka, morda novo Marijo, ki bo imela Viktorjeve žive oči.

Nekaj je vpilo v krvi, se zaježalo v vsak živec, žgalo in peklo in v prenekaterih jutrih si je želela, da so jih spet postavili v vrsto in da je s škripajočimi koraki rinila v hrib, da se je mraz zajedel v prste, za nohte in da je nato ključujoča bolečina prevpila, kar je gorelo v njej. Nenadoma ji je delo postalo nujnost.

Zdela se ji je, da je pričela tekmovali s časom, da bi je ne prehitel. Starala se je in je hlastno grabila po dnevih, kakor bi jih hotela ustaviti, pustiti za seboj. Kaj bi bilo, če bi bila obsojena na deset, na petnajst let? Dozorela bi kakor tista rž, ki sta jo nekoč želi z Meto. Prazno klasje.

V soboto, ravno preden so tisti dan zadnjo pot odšli s poleni nazaj v taborišče, je videla nekaj, kar jo je do dna presunilo. Bilo je samo osem jetnic in z njimi starejši stražar, ki nikoli nobeni ni rekel besede. Vse je moralo biti v nekem domenu, zakaj, ko so stale v vrsti in se pripravljale na odhod, je Silva videla človeka, ki je obtesaval veje in sicer tako nizko, da ga je skrival le velik zasnežen grm leševja. Vedela je, da je duhov-

CHICAGO, ILL.

MARQUETTE PHOTO SUPPLY Complete line of photographic equipment

3314 W. 63rd St.
PRospect 6-8998 (203)

HOUSEHOLD HELP

COOK — 40 or over. Family style. Pvt. sch. 5 days. Thurs. & Fri. off. Live in. MO. 8-0319, Wheaton. (199)

HOUSEKEEPER — Middle-aged. Live in. Room and board. \$40 weekly. Call at once. DE. 6-4616. (199)

CHILD CARE — Light Housework. Age to 60 yrs. Must live in. Permanent. Own rm. Sunday off. Crystal Lake area. More for home than sal. Call after 3. OR. 3-1291.

HOUSEKEEPER AND CHILD CARE.

Need at once. Salary open. Room plus board. Wonderful home for right woman. Ph. 788-6741.

nik. Ženska srednjih let, ki je bila zadnja v vrsti je pogledala stražarja in Silva je z začudenjem videla, da je na hitro kimal z glavo. Spustila je poleno iz rok, naglo stekla do grma in človek na oni strani je prenehal udarjati. Vse je trajalo dobro minuto, nobena žensk se ni okrenila, s čudnimi, svetlimi očmi so gledale predse.

Duhovnik onstran grma je dvignil roko, Silva je ujela znamenje križa in koj nato je sekira spet udarila, samotno je jeknil udarec v somrak in ženska je zadela svoje poleno znova na ramo. Molče se je spustila vrsta v gaz, železen trd molk je hodil z njimi. Silvi so trepetale ustnice in ni čutila niti pekoče bolečine za nohti.

Spodaj, ko so pokladale polena v skladovalnico, je stal stražar tik ob njej. Jetnice so odhajale, toda Silva je čutila, da mora še nekaj reči.

— Kaj še čakaš? — ji je rekel mirno.

Pogledala ga je. Imel je velike, rjave oči in silno tenke, premražene ustnice.

— Vi ste najboljši človek, kar sem jih srečala v enem letu — je rekla z drhtečim glasom.

Nato se je obrnila in skoraj tekla, da je ujela zadnjo v vrsti.

Dogodek jo je docela preplaval in tako strašno razburil, da ni mogla zaspati. Zdelo se ji je, da je bil tisti onstran grma stari podbreški župnik in da je bila njegovega odpuščanja deležna tudi ona.

Strmela je v črno streho, znova sestavljala prizor in ko je trdo pritiskala sklenjene roke k prsim, je slišala Pavlo, ki je tiho rekla:

— Silva, ali ni bilo tisto strašno lepo, da ni mogoče pozabiti? —

— Tudi ti premišljaš? — je rekla.

— Tudi. —

Bilo je vse tiho in v volčjem mrazu zunaj je zmrzovala noč.

34

Gledala se je v veliko zrcalo, ki ga je imela v kopalnici in skušala ujeti razlike, ki jih je čutila čeprav jih ni hotela priznati. Bile so in Blaž je bil dovolj trd, da jih je omenil. Upadla ramena in ta čudna, prosajna koža na licnihah, medla koža na vratu, kakor da je neznana sila izpila izpod nje vse, kar je nekoč njen vrat delalo ljubeč in gibčen.

Čutila se je potrtro. Čeprav se Blaž dela dobrega in jo sili k počitku, vendar razločno čuti, da je razočaran. Sprememba v njem je tolikšna, da je ne more zakriti niti s spomini, ki jih včasih čudno odsotno obuja na zofi, ko ji mrtvo položi roko na ramo in govorič o poteh, ki sta jih napravila. Že v njegovem glasu je nekaj, kar jo dela medlo in izgubljeno.

Na pol gola postava v zrcalu je vendar njena. Ista usta, isti lasje, le da so zdaj mokri in ji žalostno vise po vratu. Morda je zavoljo tega obraz še ožji in ličnice še bolj vidne. Le obraz je tako čudno bel kot da v njem ni niti kaplje krvi.

In to pod levo grudjo. Za droben oreh debelo, brez bolečine je zagrizeno v belino in Blažu ne upa povedati. Nekoč je bilo manjše, podobno bradavici in zanj je vedel samo Razpet. Spominja se, da je pozneje začutila več, toda nikoli ni bolelo. Toda v zadnjem letu je postalo še trše, čuti, da se ne premakne kakor da ima korenino nekje globlje.

Čudno plašno gleda v zrcalo. Nič ne ve, kaj bi moglo biti in vendar se boji že tako daleč, da Blažu ne upa in ne upa povedati.

Potegne haljo čez goloto in še venomer sedi. Da, nekaj v njej se spreminja in s to spremembo je zvezana tudi Blaževa. Zda sta skupaj dobro leto in v enem letu bi med dvema, ki sta zvezana na tak način kakor ona in Blaž, ne smelo biti toliko hladu. In vendar je, čeprav ga skuša Blaž ogreti z drobnimi ljubeznivostmi, ki pa so komaj senca tistega, kar je bilo nekoč v Bohinju in v Dubrovniku. Vse je kakor preračunano, do podrobnosti pretehtano. Njegov mirni prihod domov, redke besede pri večerji. Včasih o pisarni in svojih poslih sploh ni govoril, zdaj se nekajkrat ustavi ob tem, čeprav ve, da o vsem tem ni česar ne razume. Ne more mu slediti in ko vidi, da ga začudeno gleda, se čudno nasmehne in vselej reče: Oprosti, vedno znova pozabljam, da o tem nič ne razumeš.

Lahko bi to povedal na lepši način. Včasih je naravnost želel, da bi znala biti samo eno: ženska. Vstala je in ugasnila luč. Ko je stopila v sobo, se je domislila, da je sobota in da je Blaž že pri kosilu povedal, da ga pred enajsto gotovo ne bo domov. Neke napake v računih, ki jih mora na vsak način urediti. Bil je videti nejevoljen, jezen na čakajoče delo in vendar se takoj po njegovem odhodu ni mogla znebiti občutka, da je vendar odšel veselo.

Naveličan je, strašno naveličan, je pomislila. Sedla je na zofa in držala glavo proti topli, bleščeči peči. Prijetna toplota ji je božala vrat.

Neža je še v kuhinji in nje ne tihe stopinje prihajajo v sobo kakor pritaženo tapkanje.

Vedno je tako obzirna, če vidi, da se ne počuti dobro. Celo to je opazila, da je še posebej obzirna, če Blaž pove, da se bo dolgo zamudil. S svojimi velikimi očmi skuša uginiti, če ji je hudo zavoljo tega. In ko Blaž odide skoz vrata, se vselej nasmehne:

— Ti moški so vedno tako strašno zaposleni, kajne? — (Dalje prihodnjič.)

Dva tisoč let staro sidro

Nedaleč od Palerma se je zaplenilo v ribiško mrežo okoli 2000 let staro, tri metre dolgo, 2,3 m široko in 100 kg težko sidro.

Za Henry-ja (polno ime po želji) je bil rum čisto navadna pijača, ki jo pijemo s coca-colo in se po njej počutimo tako vsakdanje, dokler se ni srečal s "Head-Hunterjem!" To ni nikak lovec glav s sulico in z lačnim pogledom, pač pa popolnoma nova rumova pijača (recepta ne izdamo), ki jo servirajo samo v KON TIKI v Sheraton-Cleveland hotelu. Pridite in pokusite jo. Zagotavljamo, da boste zgubili glavo... Tako, kot jo je Henry! Kličite TO 1-8000 za rezervacijo, ali pridite nenapovedani...

KON TIKI
POLYNESIAN RESTAURANT
at the SHERATON-CLEVELAND Hotel
Allan J. Lewis, General Manager

EAGLE ZNAMKE POMENIJO ŠE VEČJE PRIHRANKE...

the MAY co's **NOW 3** BASEMENT stores

Downtown - Public Square

Cedar Center - Ridge and Ridgewood Drive

Dokler traja zaloga!
z ORLONOM* PODLOŽENI

vodi odporni bombažni

Dežni plašči
15.98

- Peščeni
- Drap
- Črni

MERE 36 do 46

Izvanredno dober kup po taki ceni, ki si jo vsak moški lahko privošči! Ti bombažni dežni plašči imajo na rokavih pasico, se spredaj zapenjajo, so podloženi s toplo kosmateno acrylic orlon podlogo, katera se z lahkoto odstrani. Mere 36 do 46, običajne, dolge ali kratke.

Sprejemamo pismena in telefonična naročila dokler traja zaloga... Kličite CHERRY 1-3070

KLETNI ODDELEK MOŠKIH OBLAČIL
THE MAY COMPANY, VSE 3 TRGOVINE

Za na delo!

Za na prosto!

Za šport!

Širina v pasu.....30 do 42
Notranji rob.....29 do 32

DELAVNE HLAČE

Delavne hlače iz kvalitetnega, trpežnega in gosto tkanega kor-da v temno modri, temno rjavi ali ogljeno sivi barvi. Dobro izdelane in lepo ukrojene za dolgotrajno nošenje, bodisi pri delu ali športu.

Sprejemamo pismena in telefonična naročila... Kličite CHERRY 1-3070
Kletni oddelek moških delavnih oblačil-The May Company, vse 3 trgovine

4.98

MOŠT
naprodaj na sode - prodajamo tudi grozdje

NAROCITE MOŠT SEDA, dokler še prešamo grozdje

IMAMO TUDI NOVE SODE

A. Baraga Winery
15322 Waterloo Rd. IV 1-5230

EUCLID POULTRY

V zalogi imamo vedno očičene piščance, na kose zrezane, popolnoma sveža jajca ter vseh vrst perutnine. Pridite in si izberite!

HOWARD BAKER

549 EAST 185 STREET, EUCLID

KE 1-8187

GRDINA POGREBNI ZAVOD

1053 East 62 St. . . . 17002 Lakeshore Blvd.

Pokličite podnevi ali ponoči

HEnderson 1-2088

KEmmore 1-6300

Moderno podjetje — Zmerne cene

ENOOKI (STVOR) — Italijanski filmski igralec Giuseppe Tosi v opremi enookke stvara je iznenadil obiskovalce filmskega studia, ko je obrnil proti njim fotografski aparat. Tri so seveda tudi posneli čudni prizor.